

Riksdagens svar RSV 236/2018 rd – RP 97/2018 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om integritetsskydd i arbetslivet och 10 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om integritetsskydd i arbetslivet och 10 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (RP 97/2018 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet (AjUB 12/2018 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt genom lagberedning på trepartsbasis utreder de eventuella ändringsbehoven i fråga om regleringen om utredning av en arbetstagares tillförlitlighet (4 § 1 mom.) i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004) och strävar efter att hitta en lämplig balans mellan integritetsskyddet för arbetstagare och arbetsgivarnas behov av informationsbehandling. I beredningen ska beaktas dataombudsmannens tolkningspraxis, utvecklingen inom lagstiftningen och vid behov EU:s direktivförslag om skydd för personer som rapporterar om överträdelse av unionsrätten.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om integritetsskydd i arbetslivet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004) 17 § 1 mom. 3 punkten och
ändras 2 § 3 mom., 4 §, 5 § 4 mom., 16 § 2 mom. 3 punkten samt 22 och 24 §, av dem 2 § 3 mom. sådant det lyder i lag 610/2018, 4 § sådant den lyder delvis ändrad i lagarna 457/2007 och 511/2008 samt 24 § sådant den lyder i lag 511/2008, som följer:

Riksdagens svar RSv 236/2018 rd

2 §

Tillämpningsområde

Utöver vad som föreskrivs i denna lag finns det bestämmelser om behandling av arbetstagares personuppgifter i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *dataskyddsförordningen*. På behandlingen av personuppgifter tillämpas dessutom dataskyddslagen (1050/2018), om inte något annat föreskrivs i denna lag. Bestämmelser om den elektroniska kommunikationens konfidentialitet och integritetsskyddet finns i avdelning VI i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).

4 §

Allmänna förutsättningar för insamling av arbetstagares personuppgifter samt arbetsgivares upplysningsplikt

Arbetsgivaren ska samla in personuppgifter om en arbetstagare i första hand hos arbetstagaren själv. Om arbetsgivaren samlar in personuppgifter någon annanstans än hos arbetstagaren, ska arbetstagarens samtycke till detta inhämtas. Arbetstagarens samtycke behövs dock inte, när en myndighet lämnar ut uppgifter till arbetsgivaren för att denna ska kunna utföra en uppgift som i lag ålagts arbetsgivaren eller om det finns särskilda och uttryckliga bestämmelser i lag om insamling eller inhämtande av sådana uppgifter. Bestämmelser om inhämtande av säkerhetsutredning finns i säkerhetsutredningslagen (726/2014). Bestämmelser om ett förfarande för kontroll av brottslig bakgrund hos personer som väljs för arbete med minderåriga finns i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002). Bestämmelser om rätten att få uppgifter ur straffregistret finns i straffregisterlagen (770/1993).

Arbetsgivaren ska på förhand underrätta arbetstagaren om att uppgifter samlas in för utredning av dennas tillförlitlighet. Om arbetsgivaren skaffar personkreditupplysningar om arbetstagaren, ska arbetsgivaren dessutom informera arbetstagaren från vilket register uppgifterna skaffas. Har uppgifter om arbetstagaren samlats in någon annanstans än hos arbetstagaren själv, ska arbetsgivaren informera arbetstagaren om de uppgifter som inhämtats innan de används för beslutsfattande som gäller arbetstagaren. Bestämmelser om den personuppgiftsansvariges skyldighet att till den registrerade lämna uppgifter samt om den registrerades rätt att få tillgång till uppgifter finns i kapitel III i dataskyddsförordningen.

Insamling av personuppgifter när någon anställs och under ett arbetsavtalsförhållande omfattas av samarbetsförfarandet enligt lagen om samarbete inom företag (334/2007), lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (1233/2013) samt lagen om samarbete mellan kommunala arbetsgivare och arbetstagare (449/2007).

Riksdagens svar RSv 236/2018 rd

5 §

Behandling av uppgifter om hälsotillstånd

Arbetsgivaren ska förvara de uppgifter om en arbetstagares hälsotillstånd som arbetsgivaren förfogar över åtskilda från andra personuppgifter som arbetsgivaren har samlat in. Uppgifter om hälsotillståndet ska utplånas så snart det inte längre finns någon grund enligt 1 mom. för behandling av uppgifterna. Grunden för och behovet av behandlingen ska bedömas minst vart femte år.

16 §

Villkor för kameraövervakning

Arbetsgivaren får dock utan hinder av 1 mom. rikta kameraövervakning mot ett visst arbetsställe där arbetstagare arbetar, om observationen är nödvändig för att

3) säkerställa arbetstagarens intressen och rättigheter och kameraövervakningen sker på begäran av den arbetstagare som blir observerad.

22 §

Tillsyn

Arbetarskyddsmyndigheterna övervakar, i enlighet med sin behörighet, tillsammans med dataombudsmannen att denna lag iakttas. Bestämmelser om dataombudsmannens uppgifter och behörighet finns i artiklarna 55—59 i dataskyddsförordningen och i 14 § i dataskyddslagen. Bestämmelser om arbetarskyddsmyndigheternas uppgifter och behörighet finns i 2 och 3 kap. i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

24 §

Straffbestämmelse

En arbetsgivare eller en företrädare för denna som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

- 1) bryter mot bestämmelserna i 9 § om upplysningsplikt,
- 2) i strid med 5 § 1 mom. behandlar uppgifter om arbetstagares hälsotillstånd,
- 3) i strid med 5 a § inhämtar eller använder en arbetssökandes eller en arbetstagares personkreditupplysningar,
- 4) i strid med 7 § tar emot eller i övrigt behandlar uppgifter i arbetstagarens intyg över narkotikatest,
- 5) i strid med 8 § kräver att arbetstagaren ska uppvisa ett intyg över narkotikatest eller i övrigt behandlar uppgifter i intyget,

Riksdagens svar RSv 236/2018 rd

6) i strid med 13 § 1 mom. testar en arbetstagare genom person- eller lämplighetsbedömningar utan dennas samtycke eller underlåter att se till att testmetoden är tillförlitlig, att testen utförs av sakkunniga eller att de uppgifter som fås genom testet är korrekta,

7) bryter mot bestämmelserna i 13 § 2 mom. om att arbetstagaren ska ges ett skriftligt utlåtande eller en utredning om innehållet i ett muntligt utlåtande,

8) i strid med 14 § anlitar annan än yrkesutbildad personal inom hälso- och sjukvården, annan än personal med behörig laboratorieutbildning eller andra än hälso- och sjukvårdstjänster,

9) i strid med 15 § kräver att en arbetstagare deltar i en genetisk undersökning eller inhämtar information om en genetisk undersökning som arbetstagaren genomgått,

10) i strid med 16 § genomför kameraövervakning,

11) bryter mot bestämmelserna i 17 § om öppenhet vid kameraövervakning,

12) i strid med 19 § hämtar eller i strid med 20 § öppnar ett meddelande som arbetstagaren mottagit eller skickat,

13) bryter mot bestämmelserna i 21 § 2 mom. om definierings- eller informationsskyldighet, eller

14) bryter mot bestämmelserna i 23 § om framläggning av denna lag,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot lagen om integritetsskydd i arbetslivet* dömas till böter.

Bestämmelser om straff för dataskyddsbrott, dataintrång, olovlig observation, olovlig avlyssning, kränkning av kommunikationshemlighet, sekretessbrott och tjänstebrott finns i strafflagen (39/1889).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 10 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002) 10 § 3 mom. som följer:

10 §

Straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för dataskyddsbrott finns i 38 kap. 9 § i strafflagen.

Riksdagens svar RSv 236/2018 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 12.2.2019

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare